

[Domov](#) > ... > [Vaše Pravice](#) > [Pravice Mladoletnikov V Sodnem Postopku](#) > France

Pravice mladoletnikov v sodnem postopku

Vsebino zagotavlja

Francija

Francija

1. Pravna sposobnost mladoletnikov

Mladoletne osebe, mlajše od 18 let, po francoskem pravu niso pravno sposobne. Pri uveljavljanju pravic jih mora zastopati zakoniti zastopnik (običajno so to starši). Mladoletniki morajo biti vključeni v vse odločitve, ki jih zadevajo in so relevantne zanje, odvisno od njihove starosti in sposobnosti razsojanja.

2. Dostop do primernih postopkov

Za zadeve, ki vključujejo mladoletnike je pristojno specializirano osebje, zlasti specializirani sodniki na sodiščih za mladoletnike. V postopkih, ki vključujejo mladoletnike, lahko posredujejo direktorat za varstvo mladih (*Protection judiciaire de la jeunesse*) in pooblaščenca združenja.

Zakon določa, da lahko mladoletnik začne spor s svojimi starši. V tem primeru se lahko za priložnostnega upravitelja imenuje neodvisna oseba.

V kazenskih zadevah imajo mladoletniki pravico do pomoči odvetnika, ne da bi za to potrebovali dovoljenje staršev. Pravna pomoč se jim zagotovi brezplačno. Odvetniki so prvi vir informacij za mladoletnike ter slednje podpirajo in ščitijo. Zaposijo lahko, da se sodba izreče za zaprtimi vrati, da je položaj mladoletnika takšen, da ne more videti obtoženca, da se morebitno dodatno zaslišanje nadomesti s ponovnim pregledom spisa in da se nekatera preiskovalna dejanja (npr. „soočenje“) opustijo.

- Kadar je mladoletnik toženec ali stranka v postopku in je kršena ena od njegovih pravic, se lahko postopek ali pripor razveljavi. Mladoletne osebe (starejše od 10 let) se lahko pripravijo pod nadzorom posebej usposobljenih strokovnjakov v prostorih, rezerviranih za mladoletnike.

- Kadar je mladoletnik priča v posamezni zadevi, morata sodnik in pripadnik kriminalistične policije upoštevati njegovo ranljivost. Mladoletnim osebam, mlajšim od 16 let, ni treba zapriseči.

- Mladoletnim žrtvam se odobri posebno varstvo. Poleg tega, če je mladoletnik tožnik v pravnem postopku, lahko zahteva odškodnino za škodo, ki jo je utrpel. Če obsojeni storilec ni solventen, lahko žrtev prejme odškodnino iz [jamstvenega sklada](#) (odvisno od okoliščin), Odbora za odškodnine za poškodbe zaradi kaznivih dejanj (CIVI - Commission d'indemnisation des victimes d'infractions) in/ali Službe za pomoč pri izterjavi odškodnine za žrtve kaznivih dejanj (SARVI - Service d'Aide au Recouvrement des Victimes d'Infractions).

V civilnih zadevah mora mladoletnike na splošno zastopati njihov zakoniti zastopnik. Upravitelj se imenuje, če obstaja nasprotje interesov med mladoletnikom in njegovim staršem. Starši lahko v 15 dneh vložijo pritožbo na imenovanje upravitelja.

V nekaterih situacijah zakon izrecno določa, da lahko mladoletniki dejanja opravljajo v svojem imenu (zlasti kar zadeva ogrožene mladoletnike v zvezi s pomočjo za izobraževanje, vlogami za zapriseženo pisno izjavo (affidavit) za namene ugotavljanja očetovstva in materinstva, vloge za pridobitev enakopravnega položaja in vloge za ugotovitev državljanstva tujih mladoletnikov brez spremstva).

3. Zakoni in ukrepi za skrajšanje rokov v zadevah, ki vključujejo mladoletnike

V kazenskih zadevah lahko državni tožilec odredi takojšnjo zglasitev mladoletnika na sodišču za mladoletnike, da tako zagotovi izvedbo obravnave v roku 10 dni do dveh mesecev. Ta postopek je mogoč le, če ni več potrebna preiskava dejstev, in sicer v zvezi s točno določenimi kaznivimi dejanji in v skladu s starostjo mladoletnika ter zagroženo kaznijo. Poleg tega lahko zgodnejša zglasitev na sodišču državnemu tožilcu omogoči, da odredi obravnavo pred sodiščem za mladoletnike v enem do treh mesecih.

V civilnih zadevah ni posebne določbe za pospešitev postopka na prvi stopnji v zadevah, ki vključujejo mladoletnike, kadar pa se vloži pritožba zoper odločitev sodišča za mladoletnike, zakon določa, da je treba zadevo obravnavati prednostno.

4. Posebni mehanizmi in postopki za podporo otroku in otrokova korist

Koristi mladoletnikov so osrednjega pomena v sodnih postopkih, ki vključujejo otroke. Zakon pogosto poudarja, da morajo sodniki svoje sodbe utemeljiti na podlagi bistvenih meril zaščite otrokove koristi. Upoštevati morajo družinski, socialni in ekonomski položaj otroka in izražena mnenja. Vendar otrokova korist ni opredeljena v nobenem protokolu ali smernicah.

V kazenskih zadevah regionalni organi opozorijo sodni organ, kadar je mladoletnik bil oziroma se domneva, da je bil žrtev slabega ravnanja. Kadar je bil mladoletnik žrtev spolne zlorabe mora državni tožilec nemudoma obvestiti sodnika sodišča za mladoletnike in zaprositi za pomoč z rehabilitacijo.

Obveznosti, ki izhajajo iz varovanja poklicne skrivnosti odvetnikov, ne veljajo v primerih zlorabe ali prikrajšanosti mladoletnikov. Različna kazniva dejanja zoper mladoletnike imajo daljše zastaralne roke, ki začnejo teči, ko žrtev postane polnoletna. Obravnave, ki vključujejo obtoženca, ki je mladoletnik, morajo potekati za zaprtimi vrati. Objavljanje vsebine obravnave je prepovedano.

V civilnih zadevah je sodnik sodišča za mladoletnike odgovoren za pomoč pri rehabilitaciji, če je mladoletnik ogrožen. Poleg tega civilni zakonik podeljuje široka pooblastila sodnikom v družinskem sodstvu, ki morajo biti „posebej skrbni, da zaščitijo otrokovo korist“.

5. Izvršba odločb v zvezi z mladoletniki

V kazenskih zadevah so starši mladoletnika in njegov odvetnik neposredno vključeni pri izvajanju vseh ukrepov. Sodnik na sodišču za mladoletnike ali preiskovalni sodnik lahko v preiskovalni fazi izreče različne ukrepe (mladoletnim osebam, starim med 10 in 18 let: ukrepe namestitve, pogojno obsodbo, povračilo škode in dnevne dejavnosti; mladoletnim osebam, starim med 13 in 18 let: pridržanje pred sojenjem, nadzor sodišča in nadzor prebivališča z elektronskim spremljanjem).

Sodišča za mladoletnike lahko odredijo izročitev mladoletnih oseb med 10. in 18. letom starosti njihovi družini, povračilo škode, preizkusno dobo, dnevne dejavnosti, ukrepe namestitve ali sodno varstvo. Za mladoletne osebe, stare med 13 in 18 let, lahko sodišče izda tudi sodni ukor ali opomin, odredi dejavnost povračila škode, dnevno dejavnost (ki lahko v primeru mladoletnih oseb, starih med 16 in 18 let, vključuje delo v splošno korist), pogojno obsodbo ali sodno varstvo. Mladoletnim osebam, starim med 10 in 18 let, se lahko naloži kazen: prepoved vstopa v določene prostore, prepoved srečevanja določenih oseb ter namestitev in kot skrajni ukrep za mladoletnike, starejše od 13 let, zaporno kazen (v oddelku za mladoletnike preiskovalnega pripora ali v vzgojnem zavodu); obvezna je prisotnost specializiranih vzgojiteljev).

V civilnih zadevah so odločbe o starševski skrbi, preživnini ali zaščiti ogroženih mladoletnikov izvršljive takoj. Odvisno od sposobnosti razsojanja mladoletnika morajo v večini zadev sodbo izvršiti starši. V primeru spora s starši in če sodišče še ni odločilo o tem vprašanju (npr. z imenovanjem skrbnika), je za izvršitev ukrepov v korist mladoletnika odgovoren upravitelj.

6. Posvojitev

Posvojitev ima več faz: pridobitev soglasja, ujemanje in povezanost med otrokom in posvojiteljem ter pravni postopek, ki ustanavlja odnos starš-otrok. V Franciji obstajata dve vrsti posvojitvev: preprosta posvojitev (ohranitev izvirnega odnosa starš-otrok) in popolna posvojitev (samo za otroke, mlajše od 15 let; izvorni odnos starš-otrok nadomesti odnos s posvojitelji).

Pristojno sodišče v obeh primerih je višje sodišče (*Tribunal de Grande Instance*), posvojitev pa se lahko odobri le, če je v korist mladoletnika. Mladoletnik, starejši od 13 let, mora s svojo posvojitvijo soglašati.

[Otrokom prijazno pravosodje v Franciji](#) (749 Kb)

■ Zadnja posodobitev: 31/07/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.